

DRAUGAS

PERIODICALS
August 10,
Vol. LXXXVIII

THE LITHUANIAN WORLD-WIDE DAILY
KETVIRTADIENIS - THURSDAY, RUGPJŪČIO - AUGUST 10, 2000

NEWSPAPER - DO NOT DELAY - Date Mailed 08/09/00
UŽSIENIO LIETUVIŲ DIENRAŠTIS
4545 WEST 63rd STREET • CHICAGO, ILLINOIS 60629
TEL: 773-585-9500 • FAX: 773-585-8284 • DRAUGAS@EARTHLINK.NET

Nr. 155
Kaina 50 c.

Šiaulių savivaldybė ir prezidentas raginami atsiriboti nuo nacių

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (BNS) — Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis paragino Šiaulių savivaldybės narius nedalyvauti „vienos partijos priešrinkiminėse provokacijose“ ir ypač — atsiriboti nuo neregistruotos, nelegaliai veikiančios nacių partijos.

Toks V. Landsbergio kreipimasis į Šiaulių savivaldybės tarybą paskelbtas po to, kai ši užsimojo surengti „išvažiujamajį posėdį“ Seimo rūmuose. Seimo kanceliarija tokio leidimo nedavė.

Šiaulių miesto savivaldybės tarybai norėjusia posėdžiui Seime, vadovauja socialliberalė Vida Stasiūnaitė.

Kaip sakė Šiaulių merės sekretorė, Naujosios sąjungos (NS, socialliberalai) Šiaulių skyriaus pirmininkė Sigita Sereikienė, Šiaulių miesto tarybos „išvažiujamajį posėdį“ norėta surengti Seime todėl, kad „nei Seimo, nei vyriausybės atstovų niekaip negalima prisikviesti į Šiaulius“. „Mes norime, kad jie sužinotų, kokia iš tikrųjų sunki socialinė padėtis Šiauliuose. Jei būtų leista surengti išvažiujamajį posėdį Vilniuje, jiems būtų arčiau ateiti, susipažinti su mūsų problemomis, pradėti jas spręsti“, teigė S. Sereikienė. Anot jos, Seimas, atsisakydamas suteikti patalpas „išvažiujamajam posėdžiui“, parodė, jog jo nedomina šiauliečių problemos.

Trečiadienį Seimo spaudos tarnyba informavo, jog Šiaulių savivaldybė surengti „išvažiujamajį posėdį“ leidimas nebuvo duotas, nes savivaldybių tarybų posėdžiai Seime nerengiami.

Praėjusį šeštadienį Šiauliuose merė V. Stasiūnaitė dalyvavo neregistruotos nacionalistų partijos surengtame mitingė ir pakvietė jo dalyvius ketvirtadienį važiuoti į Vilnių paremti ketinusių ten posėdžiui Šiaulių miesto tarybos narių.

Seimo spaudos tarnybos trečiadienį išplatintame pranešime rašoma, kad Seimo pirmininkas kreipėsi į Šiaulių savivaldybės narius, kviesdamas nedalyvauti „vienos partijos priešrinkiminėse provokacijose“ ir atsiriboti nuo nacių partijos. „Socialliberalų kooperavimasis su naciais matomas kaip naujas ir atgrasus Lietuvos politinio spektro reiškinys“, rašoma pranešime.

Tuo tarpu trečiadienį Šiaulių miesto valdyba priėmė sprendimą, kuriuo visuomeninėms organizacijoms leidžiama rengti mitingus, neprašant savivaldybės leidimo.

Nacionalistų vadą M. Murzą Šiaulių apylinkės teismas už nesankcionuotą mitingą yra nubaudęs 500 litų bauda. Tuomet M. Murza žurnalistams sakė, kad baudos nemokės, nes yra bedarbis ir neturi pinigų, todėl, jei reikės, atsidės areštinėje. BNS žiniomis, Šiaulių merė V. Stasiūnaitė yra zadėjusi M. Murzai surasti darbo, kad šis galėtų susimokėti baudą.

Paskui socialliberalus seka fašistai

Seimo pirmininko pavaduotoja konservatorė Rasa Juknevičienė paragino prezidentą

Valdą Adamkų atsiriboti nuo paramos Naujajai sąjungai (NS, socialliberalų), paskui kurią, pasak jos, „ateina fašistuojančios jėgos“.

„Tas neapgalvotas žingsnis, kurį ji (prezidentą — BNS) istūmė jo aplinka prieš keletą mėnesių — globoti Artūrą Paulauską — yra atitaisomas. Aš kviečiu prezidentą sustabdyti fašistų ėjimą į valdžią“, spaudos konferencijoje trečiadienį sakė konservatorių partijos vicepirmininkė R. Juknevičienė.

Kalbėdama apie „fašistujančias jėgas“, ji nurodė NS bendradarbiavimą su Kauno meru Vytautu Šustausku, pargarsėjusiu antisemitiniais pareiškimais bei socialliberalams atstovaujančios Šiaulių merės Vidos Stasiūnaitės dalyvavimą oficialiai neregistruotos nacionalistų partijos mitinge Šiauliuose.

„Prezidentė, tikrai ne Seimo dauguma, ne V. Landsbergis yra pavojingi Lietuvai ir jums. Jus patį nugramzdins jūsų globojamas Artūras Paulauskas. O per jį ir visa griau-nančios fašistujančios jėgos gali pakenkti mūsų valstybei taip, kaip dar niekas nepakenkė“, perspėjo R. Juknevičienė.

Tuo tarpu Naujoji sąjunga pareiškė, kad konservatorių kaltinimai bendradarbiavimu su nacionalistų organizacijomis yra tik propaganda. „R. Juknevičienės išsakytos mintys tėra įžultų propagandinis triukas, atsiradęs kaip desperatiškas mėginimas vengti spręsti įsisenėjusias ir šurpą keliančias Šiaulių miesto problemas“, teigiama NS pareiškimė.

A. Paulauskas jau anksčiau turėjo progą įvesti tvarką

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (BNS) — Viena konservatorių vadovų Rasa Juknevičienė teigia numananti, kad socialliberalų rengiamos pilietinės apklausos taikiniu tikriausiai taps Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis.

„Aš galiu pasakyti aiškiai, kaip aš matau šios akcijos pabaigą — bus parašyta viena pavarde — Vytauto Landsbergio pavarde“, spaudos konferencijoje trečiadienį sakė R. Juknevičienė.

Praėjusią savaitę Naujoji sąjunga (NS, socialliberalai) paskelbė, kad pradės platinti pilietinės anketos pareikalauti konkrečių asmenų atsakomybės už Lietuvos ūkio sužlugdymą. NS skelbiasi pasirengusi įvesti tokią tvarką, kad nauja išrinkta valdžia or-

* Vilniaus meras Rolandas Paksas rugpjūčio 9 d. pasirašė ieškininį pareiškimą dėl Vilniaus miesto savivaldybės nepervestų lėšų priteisimo iš Lietuvos Respublikos vyriausybės. Ieškinio suma — 129,456,800 litų. Ieškinys parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Konstitucijai, Lietuvos Respublikos Vietos savivaldos, Biudžetinės sandaros, Savivaldybių biudžetų pajamų nustatymo metodika, Tarptautinių sutarčių įstatymais, Europos vietos savivaldos chartija bei Lietuvos Respublikos Civiliniu kodeksu. (Elta)

Siemet del lietingo oro daugiau nei savaitę pavelavusi jāvaputė daugelyje Lietuvos vietų prasidėjo tik šiomis dienomis. „Seniai bebūvo tokia nepalanki žemdirbiams vasara. Pernai tokiu metu jau buvo nupjauta apie pusė javų“, sakė Žemės ūkio ministerijos grūdų skyriaus viršininkė. Pasak jos, tik šį trečiadienį grūdus supirkti pradėjo „Joniskio grūdų“ bei kitos Lietuvos įmonės. Siemet Lietuvoje grūdinių kultūrų derlius brandinamas 1.06 mln. hektarų plote. Pernai jāvaputė buvo baigta apie rugpjūčio 20-ąją, siemet jāvus pjauti numatoma baigti rugsejo pradžioje.

Nuotr.: Vilniaus rajono žemės ūkio bendrovės „Mostiškes“ žemdirbiai kasdien nupjauja per 40 hektarų plotą. Gedimino Svytojaus (Elta) nuotr.

Kodėl prezidentas sustabdė įstatymus dėl Klaipėdos uosto?

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (BNS) — Premjeras Andrius Kubilius mano, kad prezidentūros išdėstyti argumentai, nepasirašant su Klaipėdos laisvojo uosto statusu susijusių įstatymų, nėra suprantami ir aiškūs.

Tokią A. Kubiliaus nuostatą po trečiadienį vykusio susitikimo su susisiekimo viceministru bei Muitinės departamento vadovu išdėstė premjeras atstovams spaudai Audrius Baciulis. „Nėra jokių ekonominių ar juridinių kliūčių Klaipėdos uosto laisvojo statuso įgyvendinimui“, sakė A. Baciulis.

Pasak jo, įstatymuose numatyta, kad laisvojo uosto statusą gauna tos įmonės, kurios ganizuotų buvusios valdžios institucijų patikrinimą, įvertintų pareigūnų veiklą, pareikalautų konkrečių asmenų atsakomybės už šiandieninę Lietuvos ekonominę ir finansinę būklę.

R. Juknevičienė, komentuo-dama NS veiksmus, sakė, jog dalis atsakomybės už privatizuotas ir sužlugdytas įmones tenka ir pačiam NS vadui A. Paulauskui. Šio dešimtmečio pradžioje A. Paulauskas buvo nepriklausomos Lietuvos valstybės pirmuoju generalliniu prokuroru, vėliau generallinio prokuroro pavaduotoju.

R. Juknevičienė, remdamasi Valstybės turto fondo duomenimis, teigė, jog abejotinos reputacijos jėgos daugiausia turto puselvėčiui privatizavo 1993-1995 metais, kai valstybė valdė LDDP ir A. Paulauskas buvo prie Generalinės prokuratūros vairo. Vardijama didelės įmonės, kurios buvo privatizuotos tais metais ir vėliau bankrutavo, R. Juknevičienė pabrėžė, jog jas privatizavo ne užsienio investuotojai, bet „Lietuvos berniukai“.

„Paulauskas drįsta zaisti šių žmonių nuotakomis, nors tuo metu jis buvo atsakingas už tvarką“, sakė R. Juknevičienė. Ji turėjo galvoje dešimtis tūkstančių žmonių, kurie pradarbą dėl minėtųjų įmonių bankroto.

savo lėšomis įrengia statuso reikalavimus atitinkančią teritoriją — jos ribas žymintias tvoras, tvorų stebėjimo techniką. „Jei kaip siule prezidentūrg, laisvojo uosto statusą suteiktume visam uostui, jo ribos turėtų būti įrengiamos iš valstybės biudžeto, kuriame pinigų nėra“, sakė A. Baciulis.

Susisiekimo viceministras Ricardas Malkevičius taip pat teigė, kad prezidentūros siūlymas visą uosto teritoriją paskelbti laisvojo uosto nėra visai suprantami. „Ištisas laisvas uostas reikštų uosto teritoriją, užtvirtą ištisa tvora. Tai būtų baisiau, nei tarybiniais laikais“, pažymėjo R. Malkevičius. Pasak jo, taip būtų ribojama piliečių judėjimo laisvė eiti prie Kuršių marių, keliauti keltu į Kuršių neriją.

Kaip žinia, liepos viduryje prezidentas sustabdė šešis su Klaipėdos uostu susijusius įstatymus. Valstybės vadovas siūlo, kad Klaipėdos valstybinio jūrų uosto, Saugijos laivybos, Prekybinės laivybos, Hipotekos įstatymų bei Lietuvos muitinės ir Vidaus vandenų transporto kodeksų pataisos išsigaliojū nuo kitų metų liepos 1 dienos. Per tą laiką vyriaus-

Lietuvos lėktuvą nuo nelaimės išgelbėjo ... batas

Jeruzalė-Vilnius, rugpjūčio 9 d. (AFP-BNS) — Izraelio Ben Gurion oro uosto darbininkas Abros Michaelov trečiadienį papasakojo laikraščiu „Maariv“, kaip jis sustabdė oro uoste stovėjusį „Lietuvos avialinijų“ (LAL) lėktuvą su keleiviais, kai jis netikėtai pradėjo riedėti link judraus greitkelio.

„Aš sušukau lakūnui rusiškai, kad nuspaustų stabdžius, bet jis suriko, kad stabdžiai neveikia“, pasakojo laikraščiu 40-metis oro uosto darbininkas. Tuomet jis nusivė uniforninį batą ir pakišo po LAL „Boeing 737“ ratais. „Buvo truputį baisu, bet lėktuvas buvo pilnas keleivių, ir daugiau galvojau apie juos, nei apie save“, teigė narsusis darbininkas.

LAL generalinio direktoriaus pavaduotojas Tomas Laurinaitis įvykį Ben Gurion oro uoste pavadino „kurioziš-

sybė ir Seimas galėtų parengti reikiamas pataisas.

Prezidentas sprendimą svarstyti pataisas aiškina tuo, kad, jas įgyvendinant, atsiranda galimybės pažeisti sąžiningos konkurencijos principus. V. Adamkus kreipėsi į Specialiųjų tyrimų tarnybą, prašydamas ištirti, ar pataisos nebuvo nulemtos turtingų tikslų ir ar nesudaro sąlygų korupcijai plisti.

Prezidento atstovė spaudai Violeta Gaizauskaitė pranešė, kad Lietuvos vadovas remia idėją suteikti laisvojo uosto statusą visam Klaipėdos uostui. Prezidento nuomone, tik išimties tvarka kai kurios teritorijos visuomenės poreikiams gali būti išskirtos iš laisvojo uosto.

„Tuo tarpu įstatymais sukurtoje „korupcinėje sistemoje“ atskiri valdininkai gauna teisę be aiškių ir visiems vienodų kriterijų suteikti arba nesuteikti laisvojo uosto statusą atskiroms uosto teritorijoms ar ūkio subjektams nuo 50 ir 99 metų“, sakoma pareiškimė. Dokumente retorikai klausiamas, ar tik verslininko sugebėjimas apsisverti tvora yra vietinio kriterijaus gauti susisiekimo viceministro Ricardo Malkevičiaus leidimą steigti laisvąjį uostą.

„Jis ir dabar tebėra Senato Baltų parlamentinės grupės narys“, sakė V. Paeglė ir pridūrė, kad jo išrinkimas į viceprezidento postą būtų labai palankus Baltijos valstybėms.

J. Lieberman garbingumą ir moralinį autoritetą pripažįsta tiek JAV demokratams, tiek respublikonams, sakė Latvijos parlamentare. Jos nuomone, J. Lieberman pasirinkimas kan-

reikšti nuoširdžią užuojautą žuvusiųjų šeimoms bei artimiesiems“, rašoma telegramoje. Sprogimo pėsiųjų požeminiame pėrejoje Maskvoje metu antradienį žuvo 7 žmonės ir buvo sužeisti 93. Rusijos specialiosios tarnybos mano, jog tai būta teroristinio išpuolio.

* „Šių metų gegužė-liepa skraidinome rekordinį keleivių skaičių, pasiekėme naują per dešimt veiklos metų dienų ir mėnesio rekordus“, sakė „Lietuvos avialinijų“ generalinio direktoriaus Kęstutis Auryla. Anot jo, tai lemė atsigau-nanti Lietuvos ekonomika.

„Williams International“ prezidentui gresia teismas

Vilnius, rugpjūčio 9 d. (BNS) — Dienraštis „Lietuvos rytas“ trečiadienį rašo, kad du Tulsos mieste, Oklahomos valstijoje įsikūrusios „Williams“ firmos akcininkai į teismą padavė ir Lietuvoje gerai žinomą Amerikos bendrovės „Williams International“ prezidentą John C. Bumgarner. Firmos akcininkai Jeanette Wolfe ir Charles Wheller teigia, kad „Williams Communications“ vadovams Matthew Bross, J. Bumgarner ir dar keliems neįvardintiems asmenims buvo leista išsigyti tyčia smarkiai nuvertintų bendrovės, turėjusių tapti „Williams“ verslo bendrininke, akcijų.

Tulsos apygardos teisme registruotame ieškinyje rašoma, kad „Williams“ viceprezidentas ir technologijų sektoriaus vadovas M. Bross, „Williams Communications“ prezidentas strateginėms investicijoms ir „Williams International“ vadovas J. Bumgarner bei keletas kitų firmos pareigūnų šiais metais derėjosi dėl naujos kartos telekomunikacijų įrangos su Kalifornijos bendrove „ONI Systems“.

Pernai lapkritį „ONI Systems“ pardavė 332,000 akcijų M. Bross už vadinamąją „Seimos ir draugų“ kainą — po

2.3 dol. už akciją, o vėliau 63,316,000 akcijų, kurių kiekviena kainavo 6.32 dol., pardavė J. Bumgarner.

Pernai gruodį bendrovei „Williams Communications“ buvo leista išsigyti dar 1.58 mln. „ONI Systems“ akcijų, kurių kiekviena kainavo po 6.32 dol. Šių metų kovą Firmos akcininkai Jeanette Wolfe ir Charles Wheller teigė, kad „Williams Communications“ vadovams Matthew Bross, J. Bumgarner ir dar keliems neįvardintiems asmenims buvo leista išsigyti tyčia smarkiai nuvertintų bendrovės, turėjusių tapti „Williams“ verslo bendrininke, akcijų.

Birželio 1 dieną biržoje „ONI Systems“ viešojo pasiūlymo būdu buvo pradėtos parduoti bendrovės akcijos. Pradinė jų kaina buvo 25 doleriai. Iki liepos 12 d. jų kaina pašoko iki 115 dolerių. Dabar akcijų kaina yra šiek tiek kritusi.

Akcininkų pateiktame ieškinyje teigiama, kad pasinaudodami žiniomis, kurių gavo vykdydami firmos jiems patikėtas pareigas, M. Bross iš savo investicijos turėjo 35 mln. dol., o J. Bumgarner — 6.5 mln. dol. pelno.

Teismo yra prašoma nurodyti bendrovės vadovams grąžinti jų turimas „ONI Systems“ akcijas mažesne nei dabartine jų kaina.

Susivienijimas „Williams“ kol kas atsisako komentuoti šią temą.

Kandidatas į JAV viceprezidentus — Baltijos valstybių draugas

Ryga, rugpjūčio 9 d. (BNS) — Senatorius ir demokratų kandidatas į JAV viceprezidentus Joseph Lieberman yra aktyvus Baltijos valstybių reikėms, pareiškė buvusi Amerikos baltų aktyvistė.

„Pažįstu senatorių Lieberman nuo 1988-ųjų, kai jis pradėjo remti Baltijos (valstybių) nepriklausomybę“, sakė Vaira Paeglė, kuri iki 1998 m. gyveno Connecticut ir buvo šios valstijos Lietuvos, latvių ir estų sąjungos prezidentė. Dabar ji yra Latvijos parlamentare.

Pasak V. Paeglės, J. Lieberman niekada neatšakydavo susitikti su baltų atstovais, dalyvaudavo jų demonstracijose ir renginiuose, kuriuose būdavo renkamos lėšos.

„Jis ir dabar tebėra Senato Baltų parlamentinės grupės narys“, sakė V. Paeglė ir pridūrė, kad jo išrinkimas į viceprezidento postą būtų labai palankus Baltijos valstybėms.

J. Lieberman garbingumą ir moralinį autoritetą pripažįsta tiek JAV demokratams, tiek respublikonams, sakė Latvijos parlamentare. Jos nuomone, J. Lieberman pasirinkimas kan-

reikšti nuoširdžią užuojautą žuvusiųjų šeimoms bei artimiesiems“, rašoma telegramoje. Sprogimo pėsiųjų požeminiame pėrejoje Maskvoje metu antradienį žuvo 7 žmonės ir buvo sužeisti 93. Rusijos specialiosios tarnybos mano, jog tai būta teroristinio išpuolio.

* „Šių metų gegužė-liepa skraidinome rekordinį keleivių skaičių, pasiekėme naują per dešimt veiklos metų dienų ir mėnesio rekordus“, sakė „Lietuvos avialinijų“ generalinio direktoriaus Kęstutis Auryla. Anot jo, tai lemė atsigau-nanti Lietuvos ekonomika.

KALENDORIUS

Rugpjūčio 10 d.: Šv. Laurynas, Aistė, Asterja (Astra), Laima, Laurėja, Laurynas, Norimantas.
Rugpjūčio 11 d.: Šv. Klara, Filomena, Ligja, Porutė, Putis, Tiburcijus, Visalgas, Visvile, Zuzana.

MILIJONŲ DAUG, BET NE MUMS

BRONIUS NAINYS

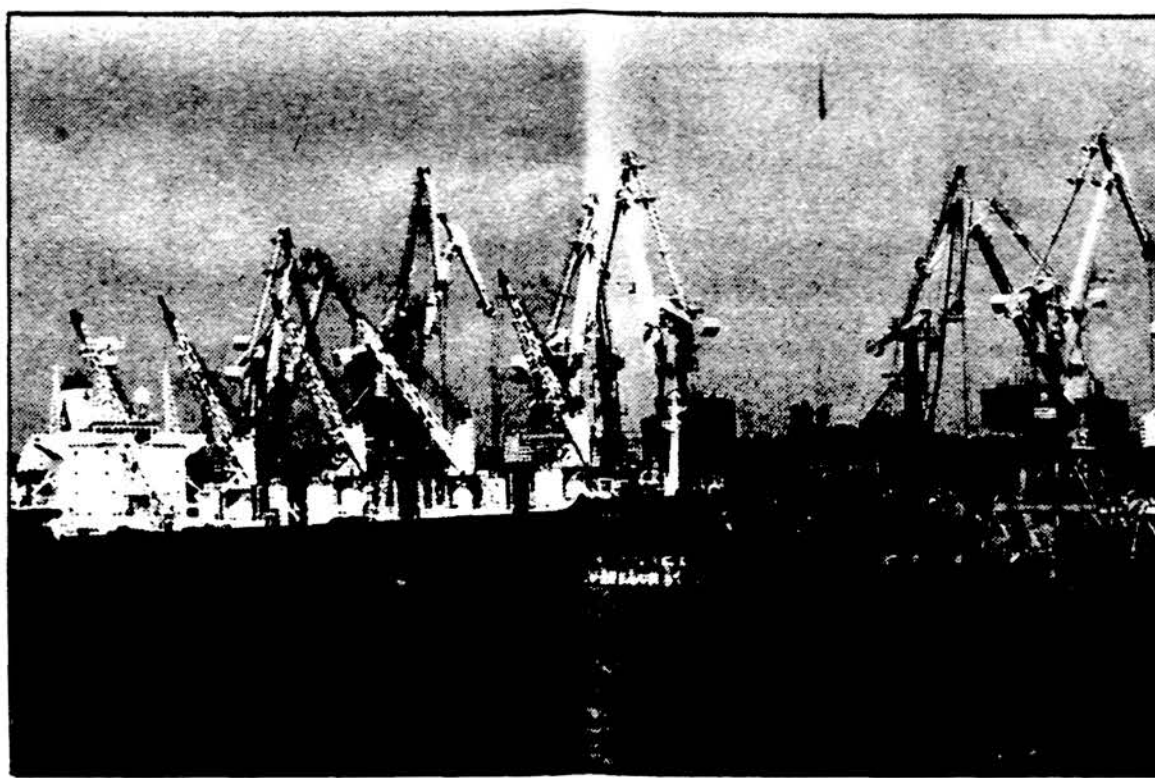
Iš tikrųjų tai ne cento skepetai, nusipirkti skausmo ašarai nuo Lietuvos liūdnio veido nubraukti. Argi ne ašara buvo ir trims Baltijos valstybėms numatyti tie 20 milijonų, kai Vašingtonas pagalbą užsieniui dabar seikėja dešimtimis milijardų, bet ir juos Amerikos Atstovų rūmai nubraukė. Mat, kai kurie JAV įstatymų leidėjai, ypač Senatas, baiminasi, kad pagalba nebūtų naudojama šių trijų valstybių pasirodymui įstoti į NATO, nes pinigai buvo numatyti pagal karinės pagalbos programą. Nors taškas čia dar ir nepadėtas, Atstovų rūmų sprendimas dar turi būti suderintas su vieno senatoriaus keistai suraitytu kitokių siūlymu ir patvirtintas jų abiejų bendros konferencijos, ir Baltijos valstybių politikai turi progą žadėti pinigų susigrąžinti. Tuo rūpinasi dabar sustiprėjęs ALT, lietuvių respublikonai, Vyciai, LL lyga, girdėti ir iš JAV LB. Bet jeigu taip ir įvyktų, vis tiek JAV Kongreso nuotaukos mums kelia didelį galvos skausmą ir klausimą: kokia iš tikrųjų yra JAV politika Baltijos valstybių įstojimo į NATO atžvilgiu? Kokia Vašingtono politika yra aplamai dėl NATO pletros? Klausimas dar pasunkėja, primant dėsines, kad Atstovų rūmai numatytą karinę pagalbą nubraukė ne tik Baltijos valstybėms, bet ir visoms devyonioms kandidatėms į NATO ir nukreipė ją į Afriką AIDS aukoms.

Negali būti klausimo apie būtinybę Lietuvai įstoti į NATO, ir ne vienas rimtas Lietuvos politikas tokiame užmojui neprieštarauja. Mano paties tiesiai paklaustas Seimo narys euronutartis Rimantas Smetona buvo irgi tvirtas: „Lietuva į NATO — juo greičiau, juo geriau“. Net ir kvailokai siūlęs iš Lietuvos karinio biudžeto 100 milijonų litų perkelti į švietimo sferą antras populiarumo politikas Artūras Paulauskas keturi naujų politikų konferencijoje pasisakė už Lietuvos narystę NATO. Dabartinė vadovybė „iš paskutiniųjų“ Lietuvą tam tikslui ruošia, kartais net persitengdama, bet ar jau taip tikra, kad sprendėjai tik jos pasirodymui remia? Abejonų kelia ir šis paskiausias Amerikos politinis žaidimas, o ar ne čia patios didžiausios mūsų viltys? Tik deja, ne visada pasitvirtinamos. Vašingtonas pasaulyje turi didesnių galvosekių negu tris mažas Baltijos valstybes. Be to, ne jis vienas tuos klausimus spren-

džia, nors ir stipriausią balsą turedamas.

Prisiminkime tik keletą metų Lietuvos laisvinimosi pradžioje. Amerika tada tiek daug pinigų neturėjo, bet užsienio kraštams, ypač veikiančioms prieš Sovietų Sąjungą, jų nešykštėjo. Vakarų Europa, Viduriniai Rytai, kur Viduržemio jūros uostai, Sueso kanalas, milijonais tonų plaukianti nafta, milijardais sėmė Amerikos pagalbą. Ypač Egiptas, o daugiausia, žinoma, Izraelis. Po tris, keturis ir daugiau milijardų kasmet — grynais, moderniausiais ginklais, ūkio bei informacijos technologija. Mes tuo džiaugėmės. Juk irgi buvom prieš Sovietų Sąjungą, patys pirmieji jos griovėjai, kelis kartus net ginklu kovoti, kėlę, išsekinti, nualinti, nužmoginti. Argi mes nors šimto — kito milijono neverti? Pradžioje — gal ir milijardo, lyg ir pagrįstai užtarnauti: sugriautą ūkį atstatyti, naujų būstų pasistatyti, ypač grįžtantiems iš Sibiro tremtiniais, gal ir šokią tokią ginkluotę įsigyti, kad Kremliaus generolai ko nors lengvai pasiektų iš naujo nesusigalvotų. Ir kai tik mūsų laisvės aušra pradėjo ryškiai šviesti, štai JAV žiniasklaida skelbia: Izraelis prašo 10 milijardų „paskolos“ jų okupuotose arabų žemėse statyti namus, steigti kaimus naujakuriams apgyvendinti. Šalia nuolat gaunamų kasmetinių 4 milijardų. O mums? Taip, buvo ir mums, irgi kasmet, net su pompastišku pasididžiavimu po kelis milijonus, kaip minėjau — skeptiškais nusipirkti nuo liūdnio veido ašarėlės nusišluostyti. Bet šiemet, net rinkiminiais metais, kai abiem partijoms reikia balsų, kai Amerikos izde perteklius, ir nebežino ji, kur pinigų dėti, Kongresas ne kelių milijonų mums nenori duoti. Tų dolerių, kuriuos sutaupe nuo ginklavimosi Sovietų subyrėjus. O prie to vykimo juk ir Lietuvos pirštis, ir ne taip jau menkas, buvo pridėtas. Ir beveik niekas iš Kongreso už mus garsiau neprašė, nei tiek, kiek jau kelintą kartą specialiais raštais jie reikalauja nuteisti du iš lovos nebeišlipančius senokus.

O ką mes į tai? Ar šis pavyzdys, tie JAV senatoriaus keistai suriešti keli sakiniai, primenantys, kad, jeigu pinigai ir būtų paskirti, jie negalėtų būti naudojami pasirodymui įstoti į NATO (tuos sakinius kas nors gal ir kitaip aiškinti norėtų), nereikšmia, kad Amerikos vadovybėje bręsta gan stipri opo-

Klaipėdos uostas. G. Žilinsko nuotrauka (Elta)

cija prieš Baltijos valstybių įstojimą į NATO, o gal ir prieš šios karinės organizacijos pletimą aplamai? Ar ir čia nesivysto kažkokia nauja politika, atliepanti į Putin kuriamą naują Kremliaus politiką? Ar mes, taip pat ir Lietuva, tai suvokiame. Atrodo — sunkiai.

Lietuvoje teko kalbėtis su valstybės į NATO vedančiais politikais, neseniai Vašingtono buvusiais. Jie buvę giriami su pažanga pasirodymo kelyje ir raginami tą darbą tęsti. Bet argi jie kokių nors kitų pareiškimų galėjo tikėtis? Ar nerūpi JAV valdžios atstovui, kad Lietuvos politikas namo grįžti laimingas, patenkintas, sėkmingas pasirodys prieš savus, kai taip sakyti jam juk nieko nekainuoja, nieku jis neįsipareigoja, nieku ir nemeluoja, nes tos „pažangos“ vis visada gali surasti. Tik turbūt dar ne vienas JAV politikas Lietuvai nepasakė, kada to pasirodymo jam užteks ir kada jis balsu už Lietuvos žingsnį per NATO slenkstį?

Grįžtu atgal į praėjusių laikų savo ir kitų bendradarbių Lietuvos laisvinimo pastangas Lietuvai Bendruomenės rėmuose. Jos vadovybėje dirbdamas, daug kartų skridau į Vašingtoną, lankiau JAV Kongreso, Valstybės departamentą, prezidentūros įstaigas, kalbėjau su jose sėdinčiais politikais, ruošiau ir siūliau rezoliucijas. Rašė jas ir kiti JAV lietuviai politikai. Prisiminimui Leonardo Valiuko paruoštą ir Kongreso vienbalsiai priimtą, skatinančią JAV vyriausybę Lietuvos nepriklausomybę klausimą kelti Jungtinės Tautos bei kituose viešuose forumuose. Visi mes aiškinom apie Lietuvos kovas, partizaninį karą, pogrindį, jo leidžiamą spaudą, kurią vertėme į anglų kalbą ir kaisiojome Amerikos politikų pa-nosėn. Ir kokių pagyrų tada iš

jų prisiklausė: puiku, šaunu, labai gerai darot, laiminga Lietuva tokius darbininkus turedama, taip daryti toliau, ir greitai Lietuva bus laisva. Tačiau apie tas jų pačių priimtas, rezoliucijas neišgirdo nė Jungtinės Tautos, nė kiti forumai, kartojo jie jas tik mums patiems. Ir Lietuvą Amerika pripažino tik 37-oji, ir tik Rusijai ją pripažino.

Ar Vilnius visas tas istori-jėles žino? Ar suvokia jas ir už tokius priminimus ant manęs rėstaujantis bei neišmanėliu mane laikantis pats KA viceministras? Manysčiau — sunkiai. Ano laikotarpio kelius mindžiodamas, juose to dabar didelio pareigūno nesutikau. Jeigu žinotų, gal ir dabartinėms pagyromis taip nesididžiotų? Gal bent pagalvotų, ar tokia pat istorija negali pasikartoti ir su Lietuvos įstojimu į NATO, kai Kremlius tokiame žingsnyje nepri-taria? Juk Vokietijos užsienio reikalų ministras Joschua Fischer jau viešai pasakė, kad savo politiką rusų pykinti jis tikrai nenori.

Tad kazin ar nevertėtų Lietuvai mažiau pasikliauti to-mis pagyromis, bet, giliau įžvelgus JAV politiką, atitin-kamai derint ir savo veiksmus. Ar dabar Lietuva daro ką nors nepalankiausio nau-taikoms JAV Kongrese pakeisti ir bent tuos kelis milijonus gauti? Ar ką nors rimtesnio daro iki šiol tik grasbylėstė-mis apie savo politinius nuo-pelnus Lietuvoje besiblizginti nanti JAV LB krašto valdyba, PLB valdyba? Argi užtenka tik abejotinos vertės popierėli trečiaeiliams raštininkams įteikti ir juo girtis? Rinkimi-niai metai sudaro progą rim-tiesiems politiniams veiks-mams, nukreiptiems į pačius prezidentinius kandidatus, į jų skvernų išikibusius senato-rius, Atstovų rūmų narius.

Tai tik ketveri metai pasitai-kanti galimybė Lietuvos žygi į NATO žymiai sustiprinti net tarp pačių JAV didžiųjų poli-tikų. Bet tam tikslui reikia jau nebe save garsinančio žai-dimo, bet išmastyto, gerai su-planuoto politinio darbo. Ar Bendruomenė jau nebepajėgi nė tokio uždavinio imtis?

LIETUVOS TV LAIDŲ POPULIARUMO MATUOKLĖ

Dviejų komercinių televizijų — TV3 ir Baltijos televizijos — vadovai sutiko finansiskai paremti „TV metrų“ projektą, kurį vykdo didžiausia Lietu- vos televizijos ir spaudos au-ditorijų tyrimo bendrovė „SIC Gallup Media“. Pasak šios bendrovės direktoriaus Gytio Juodpusio, abiejų televizijų in-vesticijos padės užtikrinti minėto projekto kokybę ir sėkmę. Iš esmės, pernai pra-lideto vykdyti projekto duome-nys jau pateikiami, o nuo kitų metų pradžios, nustatant TV laidų populiarumą, šiais duo-menimis pradės naudotis TV3 ir BTV.

Šią auditorijos nustatymo technologiją praėjusių metų pradžioje jau idėję „SIC Gal-lup Media“ partneriai Latvijoje; televizijos auditorijos tyrimo įrangą naudoja 15 pasaulio šalių. (Elta)

Rusijos ir Lietuvos tarpvyriausybines bendra-darbiavimo komisijos pirmi-ninkų patvirtintas ir anksčiau jai vadovavęs Rusijos valstybės transporto ministras Sergej Franks. Lietuvos darbu šioje komisijoje pirmininkauja užsienio reikalų ministras Al-girdas Saudargas. Ministras sakė sveikinas S. Frank pa-skyrimą. „Mus sieja geri, vai-singi kontaktai. Iki šiol su S. Franki dirbome naudingai, konstruktyviai, ir malonu, kad jis vėl paskirtas“, sakė jis. (BNS)

DRAUGAS, 2000 m. rugpjūčio 10 d., ketvirtadienis 3

Danutė Bindokienė

Nauja „tautų kraustymosi“ era?

Vieni antropologai tvirtina, kad žmonijos lopšys yra Afri-kos žemynas, nes jame aptik-tos seniausios „homo sapiens“ žymės. Kiti teigia, kad žmo-gaus portotipas — „homo erectus“ — pirmiausia ant dviejų kojų atsistojo Azijoje, bet viena yra aišku: žmogus visuomet dairėsi į placiūsius horizontus ir svajojo už jų atrasti geresnį gyvenimą. Ir ne tik pavieniai žmonės, bet šeimos, giminės, ištisos tautos keliavo, kėlėsi, kraustėsi iš vienos vietos į kitą, iš vieno žemyno kitan, vejamos, skati-namos nepasotinamo noro kažką atrasti, patirti, suži-noti.

Aišku, ne vien vidinis neri-mas ir smalsumas vertė ieš-koti naujų gyvenamųjų vietų, bet taip pat per didelį žmonių susigrūdimas turimuose plo-tuose, būtinybė rasti geres-nius pragyvenimo šaltinius, apsisaugoti nuo priešų puo-limų ir neretai — užkariauti naujas teritorijas.

Ar „homo novus“ — antrojo tūkstantmečio žmogus, save laikantis moderniu, labai toli pažengusių evoliucijos keliu nuo tų pirmųjų, „homo“ gi-minę įrašytųjų žmonijos proto-tipų, iš tikrųjų tiek daug pa-sikeitė? Bent jau kilnojimosi iš vienos teritorijos į kitą (net ir dėl tų pačių priežasčių) at-veju — nelabai.

Tiek Pirmasis, tiek Antrasis pasaulinis karas išjudino iš savo gyvenamųjų vietų milio-nus įvairių rasų bei tautų gy-ventojų. Didžioji dalis to ju-dėjimo vyko ne savo noru, bet priešų ar ypatingo pavojaus gyvybei dėka. Į pasitraukus-ųjų iš savo namų vietas buvo atvežami kolonistai, keičiant tautybių sudėtį senose, ilgus amžius savo teritorijose ra-miai gyvenusiose, ta pačia kal-ba kalbėjusiose, tomis patio-mis dvasinėmis vertybėmis besidalinuosiose valstybėse. Ypač Europos žemyne.

Šis procesas nedaug sulėtėjo ir karo veiksmams pasibaigus. (Argi iš tikrųjų kuomet visi karai pasibaigia?) O kai paga-liau po daugiau kaip pusia-simčio metų galutinai sugriu-vo sovietų imperija ir visos jos užtvartos ir laisvajį pasaulį, naujųjų laikų „tautų kraustyma-sis“ vyksta be sustojimo. Galbūt didžiausias skirtumas tik tas, kad kraštai, į kuriuos plūsta dabartiniai imigrantai, ne visuomet juos sutinka išskestomis rankomis. Dauge-lis valstybių yra priėmusios įstatymus, kiek ir iš kur bus įsileidžiama svetimtaucių, o

europiečiai ypač susirūpinę, kad iki šiol egzistavusi „ne-atmiestos rasės ar tautybės visuomenė“ sparčiai kinta į daugiatautę, daugiarsę ben-druomenę.

Net ir Amerika, kuri vi-suomet buvo ypatingas mag-netas visų kraštų imigran-tams, vis dažniau svarsto, iki kokių laipsnių galima toleruoti jų antplūdį ir kas atsitiks, kai vienos kurios tautybės ar rasės atvykeliai sudarys aiš-kią persvarą. Jau ir dabar is-paniškai kalbantys imigran-tai, daugiausia iš Meksikos, yra pakeitę šio krašto viena-kalbiškumą — tik su anglų kalba — į dvikalbiškumą. Ko-ne visose didesnėse įstaigose, imonėse ar institucijose gali-ma susikalbėti ir angliškai, ir ispaniškai.

Ar imigratai laukiami, ar jais kratomasi, nesudaro per didelio skurto. Žmonės su-geba pereiti „nepereinamas“ valstybių sienas, atranda bū-dų įsiliėti į kasdienybę, susi-rasti pragyvenimo šaltinių, nepaisant — legaliai ar nele-galiai, į norimą kraštą jie pa-tenka. Tačiau kai kurios vals-tybės vis tik laukia laikinų (čia reikia pabrėžti žodį lai-kinų) darbininkų iš užsienio, pavesdamos jiems pačius sun-čiausius, nemaloniausius dar-bus su prasciausiai atlygini-mais. Dažniausiai tokie dar-bininkai reikalingi sezoni-niams laukų darbams, namų ūkio priežiūrai ir pan. Čia išsiskiria Vokietija (ji jau įsileidusi apie 7 milijonus ki-tataucių), kuri ieško specia-listų, ypač kompiuterių pro-gramuotojų bei žinovų. Ir ne vien Vokietija, bet ir kai ku-rios kitos Europos Sąjungos valstybės dairosi į mažiau išsivystusias šalis, kad galėtų užpildyti vis didėjančius kom-piuterinės pramonės porei-kius.

O vis tik daugelio emigran-tų „kelio galas“ yra Amerika. Ir lietuvių tėvynėje svajoja apie „žalios kortelės“ gavimą ir legalų apsigyvenimą JAV-se, tačiau pakankamai randa būdų atvykti ir be „žaliosios“, arba žino, kaip ją įsigyti „be eilės“ — tik reikia pakanka-mos sumos dolerių.

Dar niekad žmonijos istori-joje nebuvo laiku, kai visose planetoje viešpatavo taika, vi-si buvo sotūs ir patenkinti savo dalia. Būtų nelogiška manyti, kad kažkada tokie lai-kai ateis. Tačiau niekad neiš-nyks žmogaus noras ieškoti sau geresnio gyvenimo.

„ATEIKITE PAS MANE VISI!“

ALEKSAŠ VITKUS
Tytai

Nr.6

Niekaip negalėjome praprasti, kai saulė te-kėdavo jau prieš 3 v.r., kas sutrumpindavo vakarus. Žmonės už tai kaltina politikus, kurie Lietuvos laik-rodį sugretino su Vakarų Europos. Nustoję lyti, bet svarbus vejas pūtė nuo jūros, ir oro temperatūra ne-siekė nei 60 F laipsnių. Ne be reikalo neužtikau nei vieno jūroje besimaudancio. Ir ant garsaus Palangos tilto tik viena kita „dušėlė“. Pagrindinė Basanavičiaus gatvė, ir taip kaip nesava, laukia turistų. Pasirodo, kad pagrindinis vasaros sezono atidarymas bus bir-želio 9 d., kaip tik, kai mes jau ruošimės Palangą pa-likti. Šimet atidarymas skirsis nuo kitų tpo, kad ku-rorto svečius džiugins po ilgus pertraukos atgimęs Pa-langos pučiamųjų orkestras. Vakare ant jūros tilto vyks teatralizuota saulės palydėtuvių ceremonija. Tą pačią dieną vyks padavėjų maratonas, kai varsovai ant padėklo bokalę alaus kuo greičiau turės nunešti beveik pusantro kilometro nuo Dariaus ir Girėno gatvės iki jūros tilto, panašiai kaip pernai buvo Vil-niaus senamiestyje. Įvairūs renginiai po truputį pra-deda vėrtis į atviras gatves. Jei ir to dar nepakanka, tai pagal „Lietuvos rytą“, Palangos vasaros estradoje

įvyks ir erotikos fiesta „Veneros bučiny“. Tai būtų se-zono atidarymo renginių savotiška kulminacija. Gal ir gerai, kad jau mes būsimė išvykę žemaitijos ir Vil-niaus link.

Kelis moteris į Palangą atvykstantys poilsiautojai turedavo mokėti už įvaziavimą į miestą, tačiau nese-niai Klaipėdos apygardos teismas tokią tvarką pa-skelbė neteisėta. Dabar miestas išleis visokių potvar-kių dėl automobilių pastatymo miesto gatvėse apmo-kestinimo.

Aplankę jau bent kartą matytas Palangos įžymybės — Birutės kalną, Gintaro muziejų, botanikos sodą, užėjome ir į dr. Jono Šliūpo memorialinį namą. Kitą dieną aptūrinėjom vienintelį Lietuvos uostą ir, kai kurių archeologų tvirtinimu, seniausią jos miestą — Klaipėdą. Paskutiniai radiniai rodo, kad čia jau prieš kelis tūkstančius metų gyveno baltai — lietuvių pro-tėviai. Jie čia dirbo žemę, švejojė, prekiaavo ir sukūrė dirvą lietuviams. Apvaikščiujome senamiestį, kur man patiko teatro aikštėje pastatyta Taravos Anikės statu-la. Karo metu ji buvo prapuolusi. Kai kurie sako, kad kai 1939 m. Hitleris atplaukė į Klaipėdą ir nuo teatro balkono miestiečiams sakė kalbą, jis negalėjo pakęsti, kad Anikė jam buvo atsukusi nugarą. Tai jis ir liepė ją iš ten pašalinti.

Kitą dieną surengėme išvyką į Kretingą. Vietinėje bažnyčioje laikomos pamaldos mus sužavėjo savo ne-paprastai gausiu jaunuimio dalyvavimu. Jie ir giedoję, skaitė skaitinius, grojo gitaromis, plojo rankomis,

būriais ėjo prie išpažinties ir šv. Komunijos. Gal buvo tik ką grįžę iš Eucharistinio kongreso, dar pilni dvasi-nio pakilimo. Pietų stotijoje „Pas Feliksą“, kur akį neramino viliojantis „lietuviškas“ užrašas: „Siūlome pasivaikšinti“, Viskis MacGregor 50 ml 4 Lt. Brendis Gloria XO50 ml 6 Lt“.

Nežinau, ar jis daug iš mūsų grupės uždirbo.

Palikę Palangą sustojome Telšiuose, kur mus pasiti-kė dar vienas malonus dvasiškis, vyskupas Antanas Vaičius. Kaip ir visi iki šiol Lietuvoje sutikti vyskupai, ir vyskupas Antanas, tikras žemaitis, — pilnas humo-ro. Jis mums tvirtino esąs nenormalus. Kodėl? Mat, jis gimęs išnešiotas tik septynis mėnesius, esąs kairia-rankis, turėjęs didelę automobilio avariją, bet visai ne-susizeidęs. Kadangi neskuba mirti, tai gal todėl ir ga-vęs laiko pasitaisyti. Pagal jį, ir pirmieji žmonės buvę žemaitiai. Kai Dievas sutvėrė pirmuosius žmones, moteris žemaitė paveizėjo į vyrą ir tarė: „Idomus“, tai ir Dievas jį pavadino Adomu. Vyras, gi, pamatė moterį, susigundė, ir sako: „Eiva“. Taip moteris ir tapo Ieva. Pasirodė, kad rusai su tuo nenori sutikti. Pirmieji žmonės buvę rusai. Abu jie buvo be drabužių, vogė obu-lius ir gyresė, kad rojuje gyvena.

Prajuokino mus vyskupas ir su kita istorijele. Sako, paliko žemaitis arklus ir vežimą prie karčiamos ir grįžęs jį jau neatranda. Eina pas šv. Antaną, šven-tas sakė: „Duok 10 litų, ir rasi arklus“. Užmoką jam žemaitis, randa ir arklus, ir vežimą, ir tuoj grįžta bažnyčiai, sakdamas: „Atiduok man tą dešimkę, ark-

liai atsirado“. Prisiminiau dar Kaune apie žemaičius girdėtą istorijelę. Sako, šaukia žemaitį į caro kariuo-menę ir klausia jo pavardės. Mūsų žemaitis sako: „Kun saka“? Šaukia kitą žemaitį, trečią, ir tie į kla-usimą taip pat atsako: „Kun saka“? Supykęs, karininkas trenkia pastarajam į žandą, o žemaitis vartin-teli: „Už ką? Karininkas nudžiugęs: „Tai taip ir sakyk“.

Vyskupas mus gražiai pavaišino, padėjojo už apsi-lankymą, už aukas. Paminėjo dosnius Amerikos lietu-vius, prisiminė net lenką kunigą Szczukutowicz, kuris labai glaudžiai bendrauja su Sunny Hills, FL, lietu-viais, ir kuris niekada nepamiršta paremti Telšių vys-kupijos.

Iš Telšių per Kuršėnus, ir netrukus mes jau Šiau-liuose. Iš čia tik 15 kilometrų iki garsiojo Kryžių kalno, kur mūsų grupės vadovai jau iš anksto buvo užsakę kryžių, su įrašytais mūsų visų vardais. Kunigų pa-prašytas, padėjau nešti tą kryžių į jo vietą. Sukalbėję atitinkamą maldą, pastatėme tą kryžių ant kalno, įsmeigdami jį netoli į dešinę nuo didoko 2000 metų Ju-biliejinio kryžiaus, maždaug tarp ten augancio berzo ir vienišos pušies. Kryžių kalnas visuomet buvo įspū-dingas, bet neseniai visai netoliese pastatytas vienuo-lynas lyg ir nesiderina, ardo kalną rimti.

Grįžtame į miestą ir įsikuriame milžiniškame, vos ne dvilikos aukštų sovietų statytame „Šiaulių“ vieš-butyje. Nieko gero nelaukiu ir šį kartą.

Bus daugiau

Kas gero Lietuvoje

ATNAUJINTA PARODA

Liepos 5-ąją visuomenei pristatyta atnaujinta Vilniaus senajame arsenale veikianti paroda „Krikščionybė Lietuvos mene“. Po kardinolo Vincento Skadkevičiaus mirties ją drauge su Lietuvos Respublikos prezidentu V. Adamkumi emė globoti Vilniaus arkivyskupas A. J. Backis. Bažnyčių paskolintais ir restauratorių atnaujintais neįkainojamos vertės eksponatais Vilniaus arkikatedros lobyno ekspoziciją papildė iki šiol saugomo sumetimais slepta Trakų Švenčiausiosios Mergeles Marijos Apsilankymo bažnyčios auksakalstės dirbinių kolekcija, kitose Lietuvos bažnyčiose saugomi vertingi sakraliniai indai ir reikmenys. Parodos atidarymo metu kalbėjęs Lietuvos Respublikos prezidentas Valdas Adamkus pažymėjo, jog krikščionybės įtaka politiniam ir kultūriniam krašto gyvenimui yra neabejotina. Prezidentas išreiškė įsitikinimą, jog ši paroda taps gyvu kultūros reiškinio. Arkivyskupas A. J. Backis padėkojo vi-

siems prisidėjusiems prie parodos rengimo, sykiu atkreipdamas dėmesį, jog parodos eksponatai turi ne tik meninę, bet ir sakralinę vertę. Ganytojas palinkėjo visiems parodos lankytojams skleisti gerą ir grožį visuomenėje.

Arkivyskupas A. J. Backis, paklaustas apie šios organizacijos ateitį, „Bažnyčios žiniomis“ sakė: „Bažnyčios pozicija nesikeičia. Vilniaus arkikatedros lobynas priklauso bažnyčiai ir turi likti jos nuosavybė. Yra daug religinės paskirties dirbinių bei relikvijų, kurias norėtume naudoti. Pavyzdžiui, arkivyskupijai jau gražintos šv. Stanislovo relikvijos. Kita vertus, bažnyčia sutinka, kad tai drauge ir visos tautos turas ir jį reikia rodyti žmonėms. Geriausias kelias yra susitarti su valstybe ir patikėti šio lobyno saugojimą muziejams“. Arkivyskupas A. J. Backis taip pat minėjo bendrą Vilniaus arkivyskupijos ir Taikomosios dailės muziejaus iniciatyvą — drauge išleisti albumą apie Vilniaus arkikatedros lobį.

BŽ, 2000, Nr. 13-14

Vertingiausia visų laikų Lietuvos meno kolekcija — Vilniaus katedroje atrastas auksakalstės lobynas. Nuotr. Eltos

ARTOJŲ OLIMPIADA

Liepos 13 ir 14 d. Dotnuvoje. Žemdirbystės instituto ūkyje, vyko trečiosios nepriklausomos Lietuvos artojų varžybos. Del nugalėtojų vardo, dviejų kelialapių į kitamet Danijoje vykstančias pasaulio artojų varžybas bei kitų dovanų rungtyniavo 16 asmenų, kurių, deja, ši kartą žągres trauke ne žirgeliai juodbeliai, bet galingi traktoriai. Tiesa, jų ir plugai buvo mo-

dernūs, tačiau vis tik išryškėjo laimėtojai, kurie parodė, kad Lietuvos žemdirbys moka paruošti žemę sėjai — nepaisant, kokias priemones tam naudoja.

Absoliučiu varžybų nugalėtoju paskelbtas kretin-giškis Kazys Gencius. Dar laimėtojų tarpe buvo vilka-viškiets Audrius Ilgūnas, šilaliskis Konstantinas Kazlauskas, varėniškis Gediminas Baublys, kaišiadoriets Augė-nijus Čikanavičius, radviliškietis Rimantas Garuckas. (VL)

1999 m. Veisiejuose vykusių pirmųjų Lietuvoje arimo arklių varžybų šventės jauniausias dalyvis, Arnoldas Balcius iš Lazdijų rajono. Šįmet arimo varžybos jau „sumoderėjo“ — buvo arima traktoriais. (Elta)

Baletui skirtas trečiasis „Trakų festivalis 2000“ rugpjūčio 1 d. prasidėjo Trakų salos pilies didžiajame kieme. Festivalio pradžios vakare šoko „Rusų imperatoriškojo baletų“ trupė iš Sankt Peterburgo, vad. Gedimino Taran-dos. V. Guleviciaus nuotr. (Elta).

GRAŽIAUSIOS LIETUVOS GĖLĖS

Lietuvos gėlių augintojų draugija kartu su miestų bei rajonų selekcininkais pradeda vasaros parodų ciklą. Pirmoji paroda — „Vasaros vaivorykštė“ atidaryta rugpjūčio 4 d. Kretingoje, minint Kretingos muziejaus 65 m. sukaktį. Parodą surengti Lietuvos gėlių selekcininkų draugijai padėjo Vilniaus universiteto Botanikos sodas ir Kretingos gelininkai.

Rugpjūčio 19 d. Kaune rengiama jubiliejinė lietuviškų kardelių veislių ir kitų, šiuo metu žydingių gėlių bei jų kompozicijų paroda. Kartu vyks ir Lietuvos gėlių selekcininkų draugijos 20 m. minėjimas.

Parodų tikslas, pasak draugijos valdybos pirmininkės ir Vilniaus un-to Botanikos sodo mokslinės bendradarbės dr. Danutės Dainauskaitės, yra skieisti grožį, supažindinti visuomenę su Lietuvos selekcininkų sukurtais naujomis gėlių veislėmis, sudominti šia veikla kuo daugiau žmonių. Lietuvos gėlių selekcininkai yra sukūrę daug kardelių, jurginų, bijūnų, raktazolių ir kitokių gėlių veislių. Draugija parodas pradėjusi rengti nuo 1986 m. pradžios. Parodose geriausiai įvertintos gėlės įtraukiamos į lietuviškų gėlių veislių registrą. (Elta)

ANTRASIS „ARCHIVUM LITHUANICUM“ NUMERIS

Lietuvių kalbos institutas rugpjūčio pradžioje išleido antrąjį metinio mokslo leidinio „Archivum Lithuanicum“ numerį. Žurnalas pristatomas šiandien, rugpjūčio 10 d. Vilniaus Bastojeje, dalyvaujant vyriausiam leidinio redaktoriui hab. dr. Giedriui Subačiui bei kitiems redakcijos kolegijos nariams, straipsnių autoriams.

Vienas „Archivum Lithuanicum“ tikslų yra ugdyti teorinę mintį apie teksto istoriją. Žurnalas orientuojamas ir į pačią teksto analizę, taip pat į socialinę lietuvių kalbos istoriją. Svarbiausios leidinio tyrimų kryptys — lietuvių rašomosios kalbos istorija, lietuvių bendrinės kalbos formavimo idėjų ir jos tyrimo istorija, senesniųjų lietuviškų tekstų filologinė tekstologinė analizė, lietuviškų tekstų vertimo ir redagavimo istorija.

Antrajame „Archivum Lithuanicum“ numeryje dr. Ona Aleknavičienė nagrinėja Jono Bretkūno „Postilės“ ir jo versto naujojo Testamento santykius; dr. Eugenija Ulcinaitienė gilinasi į Lietuvos vardo aiškinimą XVI-XVII a. raštuose; prof. Vincas Urbutis apžvelgia, kaip Mikalojus

Lietuviškų kardelių žiedai gėlių parodoje. G. Svitojaus nuotr. (Elta)

Hab. dr. Giedrius Subačius.

Daukša vertė Jokūbo Vuiko naujadarus, o prof. Arnoldas Pirockinas gilinasi, kaip Jonas Jablonskis redagavo Vaidžan-tą. Spausdinama ir žymiųjų Italijos lietuvių U. Dini ir Gvido Mikelinio naujausių tyrinėjimų medžiaga, jaunosios kartos Lietuvos filologų straipsniai. (Elta)

ISLANDIJOS MUZIKA VILNIUJE

Liepos 30 d. Vilniaus arkikatedroje bazilikoje skambėjo Islandijos muzika. Programą atliko iš Islandijos dainininkė Ardis Halla ir lietuvių vargonininkė Jūratė Bundzaitė. Šios muzikės jau yra koncertavusios Vokietijoje. A. Halla studijavusi Berlyne daug koncertuoja su orkestrais, ansambliais, rengia recitalus. Vilniuje muzikės atliko islandų kompozitorių giesmes, įvairių autorių kūrinius vargonams. (Elta)

BAIGĖ AMATŲ MOKYKLĄ

„Tėlių praktika“ dailiųjų amatų mokyklos diplomus įsigijo 23 vyrai ir merginos. Ši mokykla yra privati, norinčių mokytis netrūksta, nes įgyta specialybė padeda greičiau susirasti darbą. Šiemetiniai diplomai suteikti iš baldžių, meniškų dirbinių iš medžio bei metalo meistrų specialybų. (VL)

Aviatorius Jurgis Kairys triumfuojai praskridęs po dešimčia Vilniaus tiltų.

Nuotr. Viktoro Kapočiaus

SKELBIMAI

ELEKTROS
[VEDIMAI – PATAISYMAI]
Turiu Čikagos miesto leidimą. Dirbu užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
773-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

AUTOMOBILIŲ, NAMŲ, SVEIKATOS, IR GYVYBĖS DRAUDIMAS.
Agentas Frank Zapolis ir Off. Mgr. Aukšė S. Kane kalba lietuviškai.
FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(773) 581-8654

Window Washers Needed!
40,000 per year. We need 100 crews. No exp. necessary. Will train. Must have valid driver's license and transportation. Must be fluent in English.
L.A. McMahon Window Washing.
Tel. 800-820-6155.

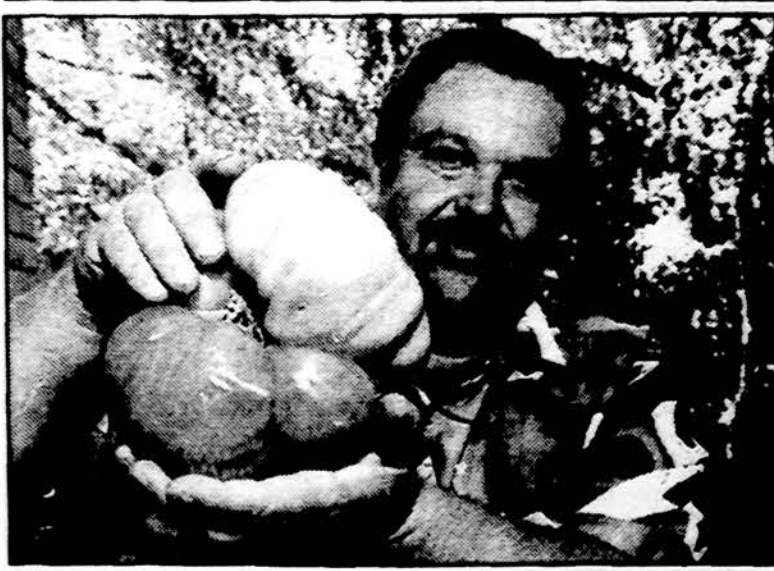
Kalame visų rūšių „sidings“, „soffits“, įdedame lietuviškus (gutters) ir dengiamo stogus. Skambinti Romui tel. 630-774-1025.

Reikalingas vairuotojas CDL. Minimum anglų kalba. Labai geras darbas mieste. Tel. 708-268-0927.

Perkate automobilį?
Turite kredito problemų?
Nėra kredito istorijos?
Pirmas automobilis?
Ką tik atvyko į JAV?
Ne problema!
Žemos automobilio kainos!
Žemiausi finansavimo %!
Maži mėnesiniai mokesčiai!
Nėra pradinio mokesčio!
Galėsite sėst už vairo šiandien!
(630)-579-1857

Alternative Home Care is looking for responsible, live-in caregivers and CNAs. Fluent English & must drive & be able to lift. References required. Excellent salary between \$80 and \$130 per DAY. Call 708-784-1088 for an appointment.

PARKFIELD FORD
* Jums reikia naujo ar naudoto automobilio, „van“, sunkvežimio, „sports utility vehicle“ žemomis kainomis?
* Neturite kredito istorijos? * Nėra kalbės anglų kalba?
Ne problema! Vairuoti automobilį galite jau šiandien! Pirmame visus pareiškimus kreditui gauti. Taip pat sutvarkome finansavimą, nežiūrint kredito istorijos. Nepalaukite šios progos! Užsukite pas mus:
11400 S. Pulaski Rd., Chicago, IL 60655
Tel. 773-239-7900, fax 773-239-9296
E-mail: ppparkfield@aol.com ir pasikalbėkite su
ASTA PIELER
Certified Auto Sales Consultant

K. Kerdokas iš Žiezmarų (Kaišiadorių raj.) išaugino pomidorą, sveriantį 1 kg. 655 g. 55,8 cm apimties ir 19 cm skersmens. K. Vanago nuotr. (Elta)

J. KAIRYS PLANUOJA NAUJUS SKRYDŽIUS

Lietuvos akrobatinių skrydžių meistras Jurgis Kairys rugsėjo 2 d. Kaune rengia skrydžių aukštyn ratas po Karaliaus Mindaugo pėsčiųjų tiltu. Tarpas tarp Nemuno vandens ir šio tilto konstrukcijų yra vidutiniškai 10 metrų. J. Kairys žada skristi nuosavu lėktuvu.

Jurgis Kairys pirmą kartą po Karaliaus Mindaugo tiltu Kaune praskrido 1996 m. liepos 4 d. Šį pasirodymą tuomet jis skyrė Valstybės dienai. Šis Lietuvos pilotas meistras, be savo sportinių pasiekimų, pasaulyje išgarsėjo ir lėktuvo bei automobilių lenktynėmis Japonijoje bei kvapą gniauziančiu skrydžiu pro Kinijos kalnų uoloje esančius tarpeklius. (BNS)

LAIŠKAI IR NUOMONĖS

LIETUVOS KOVŲ IR KANČIŲ ISTORIJS RĖMĖJAMS IR PRENUMERATORIAMS

Pirmiausia labai apgailestauju ir atsiprašau, kad į Jus kreipiuosi naudodamasis spaudos patarnavimu, nes PLB valdybos pirmininkas Vytautas Kamantas, kurio per paskiausius dvejus metus net penkis kartus dvejū ir raštu prašiau Jūsų adresų, jų ne tik nedavė, bet nė į mano raštus neatsakė. O aš, kaip Lietuvos kovų ir kančių istorijos idėjos sumanytojas, jai planų paruošėjas ir, mano vadovautos PLB valdybos pritarimu, pagrindinis jų vykdytojas, darbo nebaigęs ir ne savo noru iš jo išjungtas, jaučiu pareigą bei atsakomybę plačiau paaiškinti šio uždavinio ir savo asmeniška padėti, iš PLB valdybos pirmininko laikysenos bei kai kurių jo raštų suvokdamas, kad mano padėtis Jums gali būti nežinoma arba klaidingai suprasta gal net ir mano nenaudai. Nors viso reikalo išsamiai Jums išaiškinti šiuo trumpu pranešimu irgi negalėsiu – tam tikslui reikėtų bent kelių laikraščio puslapių ir dokumentinių papildymų, bet PLB valdybos 2000 birželio 30-tos raštu Jums teigiant, kad LGGRT centro išleistomis ir Jums pasiūstomis aštuoniomis knygomis PLB valdybos pažadas „atsiųsti 16 knygų už Jūsų aukas ir prenumeratas įvykdytas“, noriu parodyti bent kelis su tuo reikalu susijusius faktus.

1. Mano vadovaujamos PLB valdybos kadencijos laikotarpis buvo išleisti penki Lietuvos kovų ir kančių istorijos tomų ir baigiamas ruošti šeštas, turėjęs išeiti iki 1997 m. liepos pradžios įvyksiančio PLB seimo. Tie visi tomų buvo paruošti pagal mano numatytą planą, kuris, po pirmos knygos prieštarų su tikrovės bei dėl to sugadinto laiko, iš šešiolikos buvo pertvarkytas į dvyliką tomų. Tai gi planuotas bei viešai žadetas darbas buvo beveik įpusėtas.

2. PLB valdybos kadencija kaip jos pirmininkas baigė ir 1997 m. rugpjūčio mėnesį pareigas perduodamas naujai PLB valdybai, už Kovų ir kančių istorijos paruošimą jausdamas atsakomybę Lietuvai, Bendruomenei, visuomenei, taip pat aukotojams ir

Vargonais grojo ir giedoj Raimundas Obalis. Skaitinius skaitė Rūta Ilgūnaitė-Monienė. Klebonas kun. D. Mockevičius – labai geras pamoklininkas. Visada pateikia klausytojams gilių minčių, vertiančių kiekvieną susimąstyti. Na, ir šį kartą jis kreipėsi į žmones: „Mes čia susirinkome ne kalbėti apie mirtį, bet apie amžiną gyvenimą... Dievas mūsų niekuomet neužmiršta ir visada paruošia mums butą, kuris yra daug geresnis už kapą... Mirtis – tai aukso raktas, kuris atveria duris į amžinybę“.

Ilga virtinė masinių palydėjo Alf. Dziakoną į kapines. Karsto nešėjai: velionio vaikaitis Micheal Dziakonas, žentas Algis Bulsys, Stasys Ilgūnas, Kostas Mačiulis, Raimundas Kirsčėnas ir Ramūnas Bliudnikas padėjo jo karstą šalia žmonos Angelės Navickaitės, kuri veik prieš 4 metus apleidė šį pasaulį. Kleb. D. Mockevičius sukalbėjo paskutines maldas. Sugiedota „Marija, Marija“... Dauguma susirinkusių, braukdami ašaras, atsargiai dėjo po gelelę ant Alfonso karsto, giliai susimąstydami: nes ir mes visi čia tik laikinai.

Kostas Mačiulis

prenumeratoriams, pasisūliau tą darbą tęsti ir jau savo atsakomybe bei jėgomis jį baigti, nė kokios pagalbos iš PLB valdybos nereikalaudamas. Į šį pasiūlymą PLB valdyba nekrepė demesio, šio darbo toliau tęsti man neleido, jo ėmėsi pati ir su manim nebendradarbiavo.

3. Jau pirmą naujos PLB valdybos leidinį gavęs, supratau, o vėlesni kiti tai patvirtino, kad prenumeratoriams bei rėmėjams jos siunčiamos knygos ženklina ir numeruojamos kaip „Lietuvos kovų ir kančių istorijos“ tomų, su mano išiparengtu, buvusios PLB valdybos patvirtintu bei visuomenei paskelbtu, planu nieko bendra neturi. Taigi dabartinė PLB valdyba to plano nevykdė, žadėto darbo toliau netęsė, o Jums siunčinėjo tik LGGRT centro atsitiktinai leidžiamas, nė kokio tarpusavio ryšio neturinčias, gal daugiau kaip medžiagą planuotai istorijai tinkančias naudoti knygas. Todėl ir mano vadovaujamos PLB valdybos visuomenei pažadėtą Lietuvos kovų ir kančių istorijos uždavinį laiku neįvykdė ir, pabrėžiu, ne dėl mano ar buvusios PLB valdybos kaltės bei atsakomybės. PLB valdybos teigini, kad šis pažadas yra įvykdytas, laiku netikslų ir labai apgailestauju PLB valdybos pirmininko Vytauto Kamanto atsakymą duoti man dvejį metai prašomus LKKI prenumeratorių bei rėmėjų adresus, manau, tik dėl to, kad viso to reikalo negalėčiau Jums plačiau paaiškinti ir parodyti teisybę iš kitos pusės.

Brionius Nainys

LIETUVOS VYČIŲ VEIKLA

PADEKOS LAIŠKAI IŠ LIETUVOS

Lietuvos Vytų padalinys „Pagalba Lietuvai“ susilaukė padėkos laiško iš Lietuvos.

Petronėlė Valatkevičienė, direktorė Vilniaus apskrities sutrikusio vystymosi kūrinių namų, rašo: „Vilniaus apskrities sutrikusio vystymosi kūrinių namų nuosirdžiai dėkoja jums už padovanotus vaistus ir vitaminus. Kadangi dauguma pas mus augančių vaikų turi vienokių ar kitokių sveikatos problemų, todėl šis labdara mums labai reikalinga. Be to, siauciant gripo epidemijai ir kitoms peršalimo ligoms, vaistai skirti suaugusiems, labai pravertė ir darbuotojams“.

Antakalnio Poliklinikos direktorė B. Galkauskienė, pareiškė: „Nuosirdžiai dėkojame jums už suteiktą labdarą medikamentais. Jie bus panaudoti socialiai remtinų asmenų ir neigaliųjų gydymui“.

Širvintų savivaldybės gydytojas A. Lidišius rašo: „Šiuo metu rajono gydymo įstaigos pergyvena lėšų stygių, tai atsiliepia apsirūpinant medikamentais, medicininiu įrankiu. Jūsų labdaringa parama mūsų rajono asmens sveikatos priežiūros įstaigoms buvo labai reikalinga ir efektyvi, ypač buvusio gripo epidemijos metu. Dėkojame Jums už paramą mūsų rajono žmonėms“.

Paramos fondo „Spindulio“ valdybos pirmininkė O. Pliopienė pareiškė: „Fondas „Spindulys“ nuosirdžiai dėkoja visų onkologinėmis ligomis sergančių Lietuvos ligonių vardu už jautrų ir geraširdišką atsiliepimą mūsų pra-

It makes a world of difference when you fly SAS to Lithuania.

No one makes round-trip travel to Lithuania easier and more convenient than SAS. From Chicago, we offer daily service to Vilnius with a hassle-free connection via Stockholm. When you're ready to return, you'll enjoy same-day travel back to Chicago through our Copenhagen hub. Find out what a world of difference SAS can make for your next trip. Just call your Travel Agent or SAS at 1-800-221-2350 or visit our website at www.scandinavian.net.

Flight #	From	To	Departure Time	Arrival Time
SK 946	Chicago	Stockholm	4:20 pm	7:35 am +1
SK 744	Stockholm	Vilnius	9:20 am	11:50 am
SK 743	Vilnius	Copenhagen	1:40 pm	2:20 pm
SK 943	Copenhagen	Chicago	3:30 pm	5:40 pm

*Schedule subject to change without notice.

Scandinavian Airlines

SIŪLO PAMIRŠTI SENAS NUOSKAUDAS

„Rusai ir lietuviai suprantą, kad mums vieniems be kitų būtų sunku. Kiekvienas nori turėti kaimyną, kuriuo sunkia minutė būtų galima pasitikėti“, interviu dienraščiui „Lietuvos rytas“ sakė Rusijos ambasadorius Lietuvoje Juri Zubakov.

Pasak jo, pastaruoju metu Maskvoje Baltijos valstybės pradėtos vertinti kaip trys skirtingos valstybės, kurių kiekviena turi savo ypatybių, yra ir jų santykių su Rusija niuansų“.

J. Zubakov teigimu, Lietuvos ir Rusijos santykiai yra išskirtiniai ir dėl Karaliaučiaus srities – vienintelio Rusijos regiono, kuriame veikia bevizis režimas Lietuvos piliečiams.

Ambasadorius sakė manęs, kad Rusija turėtų kuo greičiau patvirtinti sutartis su Lietuva dėl valstybės sienos, investicijų apsaugos ir dvigubų apmokestinimo išvengimo. „Ratifikuoti sutartį dėl sienų trukdo objektyvios priežastys. Rusija turi naują prezidentą, naują vyriausybę, veikia naujos žinybos. Dokumentai užsiguli, nes nauji valdininkai ir ekspertai juos ilgai nagrinėja. Tokios procedūros egzistuoja ir Lietuvoje“, kalbėjo J. Zubakov.

Rusijos Federacijos ir Lietuvos Respublikos Valstybės sienos pažymėjimo bei povandeninės žemyno dalies ir ekonominės erdvės Baltijos jūroje atskyrimo sutartis 1997 metais pasirašė tuometiniai Lietuvos ir Rusijos vadovai Algirdas Brazauskas ir Boris Jelcin, o 1999 m. rudenį jos buvo patvirtintos Lietuvos Seime.

Ambasadorius prisipažino negalintis pasakyti, kada galėtų įvykti ilgai rengtas Lietuvos prezidento Valdo Adamkaus vizitas į Maskvą. Pernai gruodį numatyta viešnagė buvo atšaukta dėl tuometinio Rusijos vadovo B. Jelcin ligos. „Tai neturėtų būti paprastas vizitas. Per jį turėtų būti susitarę dėl didelio svarbių doku-

šymams pagelbėti sunkiai sergantiems“.

Paruošė Regina Juškaitė Svobienė

diplomatų veikla.

Interviu diplomatas pakartojo Rusijos neigiamą požiūrį į Lietuvos narystę NATO. „Mūsų požiūris į Lietuvos įstojimą į NATO yra griežtai neigiamas. Mes zinome, kad yra kitų valstybės gynybos būdų, taip pat kitų būdų garantuoti saugumą“, teigė J. Zubakov. Tačiau, jo teigimu, Rusija neprieštarauja Lietuvos narystei Europos Sąjungoje, nes „tai normalus ūkiniai ryšiai“.

PAMINĖTAS HIROŠIMOS BOMBARDAVIMAS

Sekmadienį, rugpjūčio 5 d., Birštone buvo paminėtos pirmosios atominės bombos nušėtos ant Hirošimos (Japonija) 55-osios metinės ir Didžiojo tūkstantmečio taikos žygio aplink pasaulį dvejų metų sukaktis.

Birštono bažnyčioje buvo aukojamos Mišios už karą ir prievartos aukas. Tą pačią dieną skulptūrų parke prie Birštono savivaldybės pastatytas simbolinis Taikos stulpas. (Elta)

ŠARŪNAS BARTAS ITALIJOJE

Liepos 31 d. Italijoje prisidėjusio Venecijos kino festivalio programoje parodytas lietuvių režisieriaus Šarūno Barto filmas „Laisvė“.

57-asis Venecijos kino festivalis šįmet tęsis iki rugpjūčio 9 dienos. Per penkias savaites festivalyje bus parodyta 17 filmų, sukurtų Italijos, Prancūzijos, Didžiosios Britanijos, Portugalijos, Ispanijos, JAV, Indijos, Irano, Kinijos, Hong Kongo, Pietų Korėjos, Australijos, Brazilijos kinematografikų.

Barto režisuotas filmas „Laisvė“ yra bendras Lietuvos, Prancūzijos ir Portugalijos darbas. (BNS)

A. + A.
FELIKSUI VALAIČIUI

mirus, nuoširdžiai užuojautą reiškiamo jo sūnui JONUI, Čikagos LFK „Lituanicos“ nariui, ir kitiems Velonio artimiesiems, kartu liūdėdami dėl šios skaudžios netekties.

Čikagos LFK „Lituanicos“ valdyba

Beverly Shores, IN, Lituanicos parko dalis su skulptoriaus Juozo Bakio sukurta „Lituanica“.

TARP MŪSŲ KALBANT

MIRĖ TAKAZAUCKAS

Tikrai, šių metų liepos 24 d. mirė Takazauckas. Apie jo mirtį buvo parašyta laikraščiuose ir pranešta radijo, televizijos laidose. Mums (bent šių eilučių autoriui) tokios pavardės savininkas nebuvo girdėtas nei regėtas. Vis tik galima teigti, jog jis buvo lietuvių kilmės amerikietis.

Kas gi tas Takazauckas (Albert Takazauckas)? Jis buvo talentingas ir teatriniam pasauliui plačiai pasireiškęs žmogus. Gimes ir augęs New Yorke, karjerą pradėjo gimtajame mieste, 1975 m. išvėsdamas scenon David Mamet veikalus „Sexual Perversity in Chicago“ ir „Duck Variations“. Šių veikalų pastatymas susilaukė itin teigiamų įvertinimų. Vėliau jis ėmėsi klasišinių ir šiuolaikinių operų režisavimą. Pastaraisiais metais jam teko vadovauti „Madame Butterfly“ ir „Lucia di Lammermoor“ operų pastatymams San Francisco Western Opera teatre. Prieš keletą savaičių jam buvo patikėtas Hugo Weisgall operos „Six Characters in Search of an Author“ pastatymas New Jersey operos festivalyje.

Albert Takazauckas, 56 metų amžiaus, pakirstas širdies smūgio, mirė pietaudamas viename Los Angeles restorane. Kol kas niekur neteko užtikti žinių apie jo tautinę kilmę. Bostone išleistose lietu-

vių enciklopedijose ir kituose mūsų informaciniuose leidiniuose nėra nei žodžio apie Takazaucką ir jo atliktus darbus. Tačiau Aleksandro Vana (bent šių eilučių autoriui) tokių pavardės savininkas nebuvo girdėtas nei regėtas. Vis tik galima teigti, jog jis buvo lietuvių kilmės amerikietis.

Daug yra lietuvių kilmės amerikiečių. Daugelis yra aukštai išsilę ir sėkmingai pasireiškę įvairiose srityse. Vieni išlaikę gimtas pavardes, kiti trumpino, o dar kiti pasivadino kitatautiškėmis. Šiuo atveju galima pasinaudoti posakiu „visokių yra, visokių reikia“. Tik gaila, kad mes labai rūpinamės ankstesniųjų lietuvių ir jų atžalų pažinimu. Geriausias pavyzdys, tai neseniai iš gyvųjų tarpo pasitraukęs A. Takazauckas.

Kazin, ar kam nors iš mūsų buvo žinoma šio asmens darbuotė? Taigi, idomu, ar jam (A. Takazauckui) bent kiek buvo žinoma Amerikos lietuvių kultūrinė veikla? Kaip bebūtų, jam palinkėkime amžinos ramybės.

Petras Petrutis

MIRTIS – AUKSO RAKTAS

Šių metų liepos 2 d. jau ir taip maza Rochesterio lietuvių bendruomenė neteko buvusio veiklaus nario. Amžinybėn iškeliavo Alfonsas Dziakonas. Nuliūdime liko dukterė Eugenija Bulsienė su vyru Algiu, sūnus Raimundas su žmona Nina ir vaikaičiai: Lidija, Christina ir Micheal.

Alfonsas 1923 m. rugsėjo 13 d. gimė Šečioje, Kėdainių apskr. Ten dar gyvena jo puseserė.

Alf. Dziakono veikla buvo labai šakota. Dainavo chore (buvo jo pirmininkas), šoko tautinius šokius, vaidino, talino Radijo klubui (buvo pusvalandžio pranešėjas), mėgo medžioti, zuvauti, auginti daržoves... Jis buvo visų labai mėgiamas, nes turėjo gimtą humoro jausmą ir, pagal dukrą, Eugeniją, iki pat mir-

ties vis dar prajuokindavo ligoninės personalą. Aš pats prisimenu jo pokštus: „Na, vyrai, juk čia ne muselių gaušelis susirinkome – dainuokime!“ Arba, kai pagyriau, kad „Jūs labai gražus daržas“. Jis man atkrito: „Ne jūs, bet mano!“

Pati jo mirtis irgi buvo komplikuota. Krito. Susilaužė klubo kaulą. Atsidūrė ligoinėje. Klubą sutvarke. Gavo lengvą plaučių uždegimą. Pagijo. Bet... jau anksčiau turėjo širdies negalavimų. Šį kartą ji sustojė plakusi amžinai. Visa tai įvyko per dvi savaites.

Rochesterio lietuvių Šv. Jurgio parapijos parapijiečiai neužmiršo Alfonso – gausiai dalyvavo gedulingose šv. Mišiose, kurias aukėjo kleb. Domininkas Mockevičius, patarnaujant jo broliui Pranui.

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Broliai Virginijus (kairėje) ir Eimontas Švabai šauniai groja „Draugo“ geguzines svečiams. Ties, kurie jų negirdėję, nenusiminkite. Šį sekmadienį, rugpjūčio 13 d., 12 val. Pasaulio lietuvių centro sodelyje vyks JAV LB Vidurio vakarų apygardos valdybos ruošiamą geguzinę, kurioje šie jau nuo vaikystės grojantys ir dainuojantys muzikantai atliks populiarias lietuviškos estrados dainas.

Nuotr. Jono Kuprio

Amerikos Lietuvių Tarybos valdyba šiomis dienomis išsiuntė kreipimąsi į lietuvišką visuomenę ryšium su akcija atgauti 20 mln. dol., kuriuos JAV Kongresas „nukirto“ Lietuvos ir kitų Pabaltijo kraštų gynibai – pasirošimui įstoti į NATO. Šioje siuntoje yra įdėdami pavyzdiniai laišukai JAV Kongreso atstovams ir senatoriams bei jų telefono ir fakso numeriai. Visuomenė yra prašoma atkreipti dėmesį į šią akciją ir bent vienu laišku ar paskambinimu paremti šią kovą. Taip pat, kadangi šiai siuntai sąrašai buvo naudojami iš įvairių šaltinių, gali pasitaikyti, kad gausite pakartotinį laišuką. Jei tai įvyktų, prašome perduoti antrą kopiją savo kaimynui ar pažįstamui.

Laimingoji atostogų „Nep-tūno“ vasarvietėje laimėtoja per „Draugo“ geguzinę buvo Alina Vadešienė. Sveikiname!

Jau paskelbta šių metų „Žaliųjų kortelių loterija“. Ji vyks nuo spalio 2 d. iki lapkričio 1 d. Loterijos anketas galite gauti „Seklyčioje“ (2711 W. 71st Str., Chicago; tel. 773-476-2655).

Vytautas Volertas, dalyvaujamas 44-ojoje Lietuviškų studijų savaitėje, savo šmaikščius žodžius pagvilens rimtesnės politikos sritį ir kalbės tema „Šiaip ar taip apie sąjungas...“, kurioje žada paliesti ir Europos bei NATO sąjungas. Paskaita bus Dainavoje rugsejo 8 d., penktadienį.

Klauskis Kosto Ramanauskio orkestro, gaivintis „Kalnapilio“ ir „Utenos“ alumi galesite Zarasų klubo geguzinėje, kuri vyks š. m. rugpjūčio 13 d., sekmadienį, 12 val. Šaulių namuose. Šeimininkės jus vaišins skaniai pagamintu maistu. Galesite „traukti“ laimę iš šulinio.

Visi vaikai, dalyvavę „Draugo“ geguzinės piešimo konkurse, buvo apdovanoti.

DARBINGAS ALTO VALDYBOS POSĖDIS

ALTO Čikagos skyriaus valdybos posėdis įvyko liepos 27 d. ALTO centro valdybos patalpose. Posėdį pradėjo valdybos pirmininkė Evelina Ozeliene. Pirmiausiai buvo pasidžiaugta praėjusiu renginiu – Birželio įvykių minėjimu, kuris vyko birželio 18 d. Minėjimas buvo pradėtas vėliavų pakėlimu, šv. Mišiomis ir minėjimu salėje. Dalyvavo daug žmonių ir bažnyčioje, ir salėje. Pirmininkė padėkojo visai valdybai už gražų pasidarbavimą. Po visų pranešimų vyko ateinančio renginio aptarimas – ALTO skyriaus rengiama geguzinė.

Šiais metais skyriaus geguzinė vyks rugpjūčio 20 d., sekmadienį, Ateitininkų namų ažuolyne, Lemonte. Dideli ALTO rėmėjai Valeria ir Joseph Stanačiai jau sumokėjo už patalpas geguzinei. Posėdžio dalyviai nuosirdžiai jiems padėkojo.

Geguzinėje bus gero maisto, veiks baras, „laimės šulinys“, bus muzikos ir kitų linksmybių. Su dideliu apgailestavimu buvo nuspręsta, kad geguzinė perkeliama iš Aldonos ir Anio Grinių sodybos į Ateitininkų namų ažuolyną. Daugeliu metų rengtos geguzinės mums nekainuodavo nei cento. Pas A. ir A. Grinius jautėmės kaip savyse namuose. Už jų pagalbą ALTui liekame amžiais dėkingi. Šis pakeitimas padarytas sąlygomis privatus.

Visus ALTO rėmėjus ir visus lietuvių maloniai prašome aplankyti ALTO geguzinę naujoje vietoje. Iki pasimatymo! Kitas valdybos posėdis bus rugpjūčio 15 d. 12 val.

Ant, Repšienė

Skelbimai

Namams pirkti paskolos duodamos mažais mėnesiniais įmokėjimais ir prieinama nuosimčiai. Kreipkitės į **Mutual Federal Savings, 2212 West Cermak Road. Tel. (773) 847-7747.** (sk.)

Amerikos lietuviai yra labai geri ir visą laiką siūnia aukas. Gavome: Edward D. Valeška, Cincinnati, OH, \$50. Danutė Geldienė, Whitmore Lake, MI, \$50. Vladas Kybartas, Lemont, IL, \$20. Aukotojams dėkojame! „Lietuvos Našlaičių globa“, 2711 West 71 Str., Chicago, IL 60629.

Karaliaučiaus srities lietuviškų mokyklų paramai per Mažosios Lietuvos Lietuvių draugiją Čikagoje aukojame: \$100 dol. – Aleksandras Jasčemskas, a.a. žmonos Antaninos atminimui. \$50 – Adelė Sakalienė, Valentinas Šernas. \$25 – Antanas ir Aniceta Januškaitis. \$20 – Antanina Klimkaitis, Valerija Žadeikiene. Dėkojame visiems rėmėjams. „Karaliaučiaus Krašto lietuvių“, 1394 Middleburg Ct., Naperville, IL 60540-7011.

„Seklyčioje“ paskaitos klausėsi (iš kairės): Marytė Strungienė, Felicija Janciukenė, Pranutė Marcinkienė, Liucija Einikienė, Leonas Barmus ir kiti.

Nuotr. A. Malinauskas

VASAROS ATOSTOGŲ PRISIMINIMAI „SEKLYČIOJE“

Pirmąją rugpjūčio mėnesio vyresniųjų lietuvių trečiadieninę popietę „Seklyčioje“ pradėdama, renginių vadovė Elena Sirutienė pasidžiaugė, kad susirinko nemažai dalyvių ir kad ne visi išvyko atostogauti. Pensininkams atostogų gal ir nereikėtų, nes į darbus nebereikia eiti, bet ir pensijoje esant dar norisi pasizvalgyti po pasaulį. Suzinėjome, kad šiandien daug gražių vietų matysime, žiūrėdami turistinę vaizdajuostę.

Programą pradėti buvo pakviesta JAV LB Socialinių reikalų tarybos pirmininkė Birutė Jasaitienė, kuri papasakojo, kaip ji su grupe Čikagoje besisigudančių vaikų, jų globėjų ir LB savanorių buvo pakviesta paskutinę liepos savaitę atostogauti Gražinos ir Jim Liautaud vasarvietėje, kuri yra Wisconsin valstijoje (prie pat Minnesotos), 450 mylių nuo Čikagos. Prelegentė sakė, kad visi esame matę gražių vietų, bet šioji primenanti Lie-

tuva, o pabuvus tokioje grožybėje, net emė kankinti mintis, „kaip reiks gyventi grįžus iš rojų“. Kaip yra daug gražių vietų, taip yra ir daug turtingų žmonių, bet jų tarpe ne daug tėra tokių, kaip Liautaud šeima (jį sudaro tėvai, duktė ir 3 sūnūs), kuri dalinasi savo dvarais su „paprastais mirtingaisiais“.

Į Liautaud vasarvietę įvažiuojama pro baltus vartus, už kurių visur gėlynai. Garaže – 6 automobiliai, 6 motociklai ir dar visokių kitokių susisiekimo priemonių. Pagrindinis vasarvietės pastatas yra ant ežero kranto. Kadaise tai buvo jaunimo stovykla. Jos didumas – kaip keturios „Seklyčios“. Iš lauko pastatas atrodo lyg senoviškas pastatas, bet viduje įkurta moderni virtuvė, valgomasis, biblioteka ir salona. Daug erdvės – jauskis kaip namie ir daryk, ką nori. Ežere plaukioja keturi laivai, didelis guminis ratas-laiivas, kuriame net šokti galima,

„Seklyčioje“ susitiko pažįstamos (iš kairės): V. Dubickienė, J. Gaigaliene ir S. Sirtautienė.

NERAMU CICERO ŠV. ANTANO PARAPIJOJE

Iš šalies stebint sekmadieniais 9 val. susirenkančius tikinčiuosius į lietuviškas šv. Antano parapijos Mišias, kurtas atnašauja ir kitas paslaugas atlieka kun. Kęstutis Trimakas, atrodo, jog lietuviai lyg ir susigyvenę su nauja tvarka. Vasaros metu sumažėja šv. Mišių dalyvių, nes nepatogus šv. Mišių laikas ir atostogų metas. Parapijos klebonas vis skaičiuoja dalyvių skaičių ir bando rasti įvairių priekaištų.

Pastaraisiais sekmadieniais iškilo nauja tampa. Liepos 16 d. lietuviai, kaip paprastai, susirinko į mažąją patalpą prie kavos puodelio pabendrauti, padiskutuoti apie lietuviškus reikalus. Tuo metu vyksta meksikiečiams skirtos šv. Mišios. Mašinų yra daugybė, jos netvarkingai, net šaligatvėse pristatytos. Kažkas emė ir paskambino Cicero policijai, pranešdamas apie taisyklių nesilaikymą. Policija išrašė 3 baudas: vienos mašinos savininkui dvi baudas (neturėjo mašinos leidimo ir mašina buvo pastatyta šaligatvyje), o kiti – vieną baudą. Mašinos stovėjo ne parapijos kie-

ypat mašinų statymo aikštelėje. Pasirašo kun. Jim Kastigar.

Klebonas nepasitenkino tik parašydamas į biuletenį. Po savaitės, kitą sekmadienį, klebonas Jim Kastigar, pasibaišęs lietuvių šv. Mišiomis, atsisotų prie pulsto ir pakartojęs šį kaltinimą bei pareiškė, kad tas asmuo, kuris skambino policijai, turi viešai prisipažinti ir atsiprašyti. Jo pavardė turi būti paskelbta biuletenyje. Tuos pačius žodžius klebonas pakartojęs ir liepos 30 d., o bažnyčios kiemo įvažiavimą užtvėrė stora grandine, neleidamas kiemen įvažiuoti žmonėms, skubantiems į 9 val. Mišias.

Cicero lietuviai palaiko gerus santykius su Cicero savivaldybe ir yra gerbiami šio miestelio piliečiai. Parapijietis Mindaugas Baukus gerai pažįsta savivaldybės tarnautojus ir pačią policiją. Jis pasiteiravo ir paprašė atpasakoti visą įvykį, nes reikia vieną kartą padaryti tiems neteisingiems priekaištams galą.

Netiesa, kad lietuvių mašinos buvo užstatytos. Lietuviai nestato mašinų parapijos kieme. Policija nerado baudų privachuose kiemuose. Taip pat nebuvo nubausta „daug para-

ištirop. Į stovyklavietę pasmaguriauti buvo atkeliavusios net ir meškos, kurios tvoras išvartė, skanumynų ieškodamos. Kažkas rado ir gyvatę, bet tai niekam nesugadino nuotaikos. Kartu valgydavo net 22 žmonės, o vakarais laivu plaukdam po ežerą poilsiautojai dainuodavo įvairiausias dainas. Genutė Dainienė (Junetos mama) ir mums, susirinkusiems į popietę, padainavo posmą: „Sako, be „Seklyčios“ negyvensim, sako be „Seklyčios“ nesmagu, sako be „Seklyčios“ greit pasensim, sako be „Seklyčios“ nér draugų“.

Visi dainos kūrėjai smarkiai paplojo ir sutikom, kad mintys apie „Seklytį“ labai teisingos. Taip pat esame labai dėkingi B. Jasaitienei už psichologinį su mumis savo atostogų išpažintį.

Po to žiūrėjome turistinę vaizdajuostę apie įvairias ir nuostabias įdomias vietas, kurias reikėtų aplankyti ir pamatyti Amerikoje. Jos yra: sostinė Vašingtonas su savo įvairiausiais paminklais, JAV Kongresas ir įvairios ambasados, kelionė Mississipi upe, Amerikos Vakarai, jodinėjimas arkliais, kelionė per Colorado kalnus, jojimas Grand Canyon ant mulų, pasizvalgymas po nuostabius Havajus ir Alaską. Vaizdajuostę baigiant buvo jos kūrėjo paaiškinta, kad maloniai laiką praleisti galima ir nekeliaujant. Atostogauti galima ir savo mieste su savo šeima, draugais, bičiuliais vasaros saulei maloniai šviečiant. Taigi ir mums, vyresniesiems lietuviams, nereikia toli keliauti – tik iki „Seklyčios“, kur yra bičiulių, tapusių lyg ir antra šeima, o taip pat daug geros nuotaikos bei saulėtų valandėlių.

Emilija J. Valantinienė

Sugrįžusios iš atostogų Wisconsin valstijoje Lietuvos Vaikų vilties komiteto gydomos mergaitės klausėsi išpažintį apie tas pačias atostogas. Iš kairės: Sabina Birietaitė, Juneta Dainiūtė ir Asta Dziugelytė.

pjičių, lankančių 10:15 val. Mišias, kaip rašo klebonas. Policija patvirtino, kad buvo išrašytos dvi baudos vienai mašinai ir viena bauda kitai mašinai. Be to, klebonas diskriminuoja lietuvius, neleidamas parapijos kieme statyti mašinų. Lietuvių tarpe yra negalintį vaikščioti, senų parapijiečių, kurių patogumui mašinos turi būti pastatytos arti bažnyčios. Klebonas į pasiaiškinimus nesileidžia.

Rugpjūčio 6 d., sekmadienį, buvo diskutuota, kaip bus su lietuviškomis šv. Mišiomis kunigui Kęstutiui Trimakui išvykus į Lietuvą. Buvo perskaitytas vyskupo Pauliaus Baltakio laiškas, kuris nuosirdžiai rūpinasi Cicero parapijos lietuviais.

Cicero lietuviai yra dėkingi vyskupui Pauliui Baltakui už informaciją ir patarimą. Vyskupas stengiasi, kad santykiai tarp lietuvių ir klebono pagerėtų. Tai yra darbas, kurį reikia išspręsti teisiniu – bažnytinio požiūriu. Tačiau atrodo, kad šie didžiojo jubilėjaus metai Cicero klebonui netapo šventais metais ir jis prie Jėzaus Kristaus nepriartina visų savo parapijos tikinčiųjų.

M. R.